



**OLIMPIADA NAȚIONALĂ
UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
pentru elevii din mediul rural
Etapa județeană
Clasa a V-a, 28 februarie 2015**

Partea I (20 de puncte)

Citește cu atenție textul următor, apoi rezolvă sarcinile de lucru:

Ploua. Băiatul asculta ghemuit sub plapumă foșnetul ploii pe acoperișul de tablă. Pe fereastră se frângeau fulgere. Păreau crengi de foc care se mistuiau într-o clipă. „Acum cad merele”, se gândi băiatul. Avea un măr al lui, sădit în cotul dinspre Dunăre al livezii, tânăr și încărcat de fructe și-i părea rău că mâine îl va găsi scuturat.

- Bunico! chemă el, ridicându-se în coate.

Nu-i răspunse nimeni și i se făcu frică. Coborî totuși din pat și se apropie de sobă. Bunica dormea [...] și băiatul zâmbi. „E aici bunica – își spuse – n-are de ce să-mi fie frică.” [...]

Ploaia și vuietul ei depărtat, străin și parcă de pierzanie a unor lumi ascunse și nedeslușite, scurgerea aceea de vânt și de ape urca în urechile băiatului ca o pasăre ce i se risipea apoi în trup. I se părea că plânge cineva, că se vaită și în același timp goana șuvoiului prin burlanul din dreapta ferestrei îl făcea să se scuture înfiorat. Așteptă să fulgere din nou, ca să numere în câte fire se rupe săgeata aceea de foc. Dar, cu toate că ploaia se îndesise, fulgerele scăpărau spre alte margini ale lumii și fereastra odăii rămânea oarbă.

Așteptă, și când văzu că așteaptă degeaba, întinse mâna pe brâul sobei, scăpără un chibrit și-l roti între degete. Văzu în colțul odăii o grămadă de mere. Erau roșii cu pete galbene și scânteierea lor i se păru mai frumoasă decât a fulgerelor. „Sunt luminoase – își spuse – pentru că le-a bătut soarele și vântul”. „Aș putea să le mănânc, dar vreau să le fur culoarea și palmele mele să lumineze ca fulgerele.” [...] Gândul îi plăcu.

(Fănuș Neagu – *În zori, pe ploaie*)

1. Precizează locul și timpul desfășurării acțiunii. **4p.**
2. Notează, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia este scrisă afirmația corectă, așa cum apare în textul dat. **4p.**

Primul gând al băiatului a fost:

 - a) să mănânce merele; b) că vor cădea merele; c) să o strige pe bunica.
3. Aranjează propozițiile următoare în ordinea apariției lor în fragmentul dat: **4p.**
 - a) Nu-i răspunse nimeni și i se făcu frică.
 - b) Avea un măr al lui, sădit în cotul dinspre Dunăre al livezii, tânăr și încărcat de fructe și-i părea rău că mâine îl va găsi scuturat.
 - c) Așteptă să fulgere din nou, ca să numere în câte fire se rupe săgeata aceea de foc.
 - d) Văzu în colțul odăii o grămadă de mere.
 - e) Băiatul asculta ghemuit sub plapumă foșnetul ploii pe acoperișul de tablă.
4. Prezintă, într-un text de 30 – 35 de cuvinte, ploaia din perspectiva - la alegere - a unui: **4p.**
 - copac;
 - nor;
 - fluture.
5. Descrie, în aproximativ 50 de cuvinte, un fenomen al naturii asociat ploii, valorificând și informațiile pe care le deții de la orele de geografie, biologie etc. **4p.**

Partea II-a (20 de puncte)

Se dă textul:

Satul Mawsynram, din nord-estul Indiei, este oficial cel mai umed loc din lume, aici căzând anual peste 11.860 de litri/metru pătrat de precipitații.

Localitatea se află pe dealul Khasi, din statul Meghalaya. Aici, locuitorii sunt nevoiți să se adapteze condițiilor dificile de trai, prin soluții ingenioase. Elevii se duc la școală pe poduri făcute din rădăcini ale arborelui de cauciuc, pentru că dacă locuitorii ar folosi la construcții un lemn obișnuit, acesta ar putrezi imediat din cauza ploii care cade aproape continuu. Adulții care trebuie să lucreze în aer liber se protejează de ploaie cu ajutorul unor umbrele speciale, care le acoperă întregul corp, umbrele realizate din frunze de bambus și de bananier.

Vara, curenții de aer care se îndreaptă spre nord pe deasupra vastelor câmpii din Bangladesh adună foarte multă umezeală. Norii astfel formați ajung deasupra acestui sat, unde dealurile sunt abrupte și practic blochează, comprimă norii, care se descarcă aici și astfel plouă aproape constant.

Satul este înregistrat în Cartea Recordurilor pentru că aici s-au înregistrat în anul 1985 nu mai puțin de 26.000 litri/metru pătrat de precipitații, media anuală fiind de 11.860 litri/metru pătrat.

(<http://www.realitatea.net>, **Satul în care ploaia nu se oprește niciodată. Cel mai ploios loc din lume**)

1. Notează cantitatea de precipitații înregistrată în anul 1985, în satul Mawsynram. **4p.**
2. Explică, într-un enunț, modul în care se adaptează elevii la condițiile meteo. **4p.**
3. Notează, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia este scrisă afirmația corectă, așa cum apare în textul dat. **4p.**

Umbrelele adulților sunt realizate din:

a) rădăcini de bambus și de bananier; b) frunze de arbore de cauciuc; c) rădăcini ale arborelui de cauciuc; d) din frunze de bambus și de bananier.

4. Numește localitatea în care plouă aproape continuu. **4p.**
5. Precizează, în 6 - 8 rânduri, care este explicația științifică pentru prezența ploii continue în această localitate. **4p.**

Partea a III-a (50 de puncte)

1. Numește un element comun, identificat în cele două texte. **5p.**
2. Scrie denumirea fructelor la care se face referire în primul text. **5p.**
3. Extrage, din cele două texte, toate cuvintele care denumesc arbori, apoi alcătuiește un enunț în care să le utilizezi. **5p.**
4. Transcrie, din al doilea text, cinci substantive proprii. **5p.**
5. Exprimă-ți opinia, într-un text de 8-10 rânduri, despre importanța ploii în viața oamenilor. **10p.**
6. Prezintă, într-o compunere narativă de 15 - 20 de rânduri, o întâmplare imaginară, petrecută în satul *Mawsynram*. **10p.**

Notă

În cazul ultimilor doi itemi, la evaluarea răspunsurilor, se vor avea în vedere:

- Corectitudinea textului, succesiunea logică a ideilor **2p.**
- Respectarea părților unei compuneri **2p.**
- Proprietatea termenilor, bogăția și expresivitatea vocabularului **2p.**
- Ortografia **2p.**
- Punctuația **2p.**

Timpul de lucru: 2 ore

Toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ *UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ*
pentru elevii din mediul rural
Etapa județeană
Clasa a V-a, 28 februarie 2015
Barem de corectare și notare

Partea I (20 de puncte):

1. precizarea a două cuvinte/structuri care se referă la spațiu, respectiv la timp (exemple de răspuns: *în odaie, noaptea*) **4p.**
2. răspuns corect: **b)** **4p.**
3. răspuns corect: **e), b), a), c), d)** **4p.**
4. prezentare nuanțată și convingătoare, cu exemple pe text – 4p./ prezentare convingătoare, cu exemple pe text – 2p./ prezentare schematică – 1p. **4p.**
5. descriere nuanțată care valorifică informații de la alte discipline – 4p./ descriere convingătoare – 2p./ descriere banală – 1p. **4p.**

Partea a II-a (20 de puncte):

1. transcrierea corectă a informației **4p.**
2. explicarea corectă a modului în care se adaptează elevii la condițiile meteo – 4p./ explicarea banală/ezitantă – 1p. **4p.**
3. răspuns corect : **d)** **4p.**
4. numirea corectă a localității **4p.**
5. precizarea clară, cu exemple din text – 4p./ precizarea clară, cu exemple irelevante sau insuficiente – 2p./ răspuns ambiguu – 1p. **4p.**

Partea a III-a (50 de puncte):

1. numirea corectă a elementului comun identificat (exemplu de răspuns: *ploaia*) **5p.**
2. numirea corectă a fructelor la care se face referire – 5x1p. **5p.**
3. identificarea corectă a celor patru arbori (*măr, arbore de cauciuc, bambus, bananier*) – 2p.(4x0,5p.)
construirea enunțului – 3p. **5p.**
4. transcrierea substantivelor proprii – 5x1p. **5p.**
5. exprimarea nuanțată a opiniei despre importanța ploii în viața oamenilor, utilizând un conținut adecvat cerinței – 10p.; exprimarea opiniei, utilizând un conținut adecvat cerinței - 7p.; încercare de exprimarea opiniei, utilizând un conținut adecvat cerinței – 5p.; ezitare în rezolvarea sarcinii – 2p. **10p.**
6. redactarea unei compuneri narative originale, utilizând un conținut adecvat cerinței – 10p.; redactarea unei compuneri narative, utilizând un conținut adecvat cerinței – 7p.; redactarea unei compuneri narative banale, utilizând un conținut adecvat cerinței – 5p.; redactarea unei compuneri care respectă parțial cerința, narațiunea nu este modul principal de expunere – 2p. **10p.**

Notă

În cazul ultimilor doi itemi, la evaluarea răspunsurilor, se vor avea în vedere:

- Corectitudinea textului, succesiunea logică a ideilor: în totalitate/ parțial – 2p./1p. **2p.**
Respectarea părților unei compuneri: în totalitate/ parțial - 2p./1p. **2p.**
Proprietatea termenilor, bogăția și expresivitatea vocabularului - 2p./1p. **2p.**
Ortografia: 0-1 greșeli – 2p.; 2-3 greșeli – 1 p.; peste 3 greșeli – 0 puncte **2p.**
Punctuația: 0-1 greșeli – 2p.; 2-3 greșeli – 1 p.; peste 3 greșeli – 0 puncte **2p.**
Se acordă 10 puncte din oficiu.



**OLIMPIADA NAȚIONALĂ
UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ**
pentru elevii din mediul rural
Etapa județeană
Clasa a VI-a, 28 februarie 2015

Partea I (20 de puncte)

Citește cu atenție textul următor, apoi rezolvă sarcinile de lucru:

Era de cu seară. Ene Lelea, ieșit în curtea gospodăriei, asculta vuietul Buzăului scăpat din ghețuri. Sufla austrul. Luna, subțire, scorojită ca o lipie arsă, văruia fruntea casei cu cerdac și două turnulețe de tablă. Un nor, ca o culme de negură, zăbovea peste livadă. Trei stele, așezate în triunghi, scânteiau cu luciri minerale în dunga de zăpadă de lângă scara magaziei. Mirosea a mraniță, a coajă de copac și a boștină** fiartă. Într-un colț al grădinii, printre frunzele putrede, destrămate, mijeia firul ierbii. Adulmecându-i izul înțepător și dulce Ene Lelea zâmbi, fascinat de minunea primăverii. Trecu în poarta grădinii și se sprijini cu brațele pe gardul de nuiete. În fața lui, la vreo sută de metri, pe buza malului, apăru dintre mărăcinușuri o vulpe, cu coastele năpărlite și coada stufoasă, sclipind roșcat. Se furișă sprintenă printre două mușuroaie făcute de hârciog și se opri între doi pruni, cu botul întins în vânt. Ene Lelea abia acum o zări. Sta neclintită, pe labele dinapoi și asculta. Vântul îi umflă părul de pe ceafă, vânăt și-i gădilă nările.*

– *Încotro, cumătră? întrebă Ene Lelea și fluieră după câini.*

Un dulău lătră gros, hodorogit, între căpițele de fân, vulpea strănută, înveselită parcă de răgușeala dușmanului ei, se răsuci și dispăru în josul malului.

„Am scăpat-o, se necăji Ene Lelea, dar mâine seară stau la pândă.” Auzi țipătul prelung și straniu al unei păsări poposite în vărsătura Buzăului și se-nfioră. Sângele-i goni spre inimă, într-o zvârcolire dureroasă care se risipi în toate fibrele trupului, tulburătoare. Pe urmă se simți ușor și dogorind și-i veni să rădă. Dinții îi luciră sub mustața blondă, albi ca și capacul tabacherii de os pe care-o învărtea uitat în mâini. Îl pătrunsese brusc o veselie neînțeleasă ca după o noapte de somn bun, și porni să dea ocol curții tăvălite în văpaia lunii, cu miile ei de lucruri care altădată nu atrăgeau luarea-aminte prin nimic, iar acum se impuneau ochiului, învăluite într-un farmec aparte, duios, uimind sufletul și chemându-te să te apleci asupra lor, să le mângâi.

(Fănuș Neagu, *În văpaia lunii*)

*mraniță - îngrășământ agricol natural provenit din gunoi de grajd bine fermentat sau din resturi vegetale (în special frunze) descompuse.

**boștină (reg.) - ceea ce rămâne din fagure după ce s-au scos mierea și ceara.

1. Transcrie din text două cuvinte/structuri care se referă la spațiu, respectiv două cuvinte/structuri care se referă la timpul întâmplărilor. **4p.**
2. Notează, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia se află varianta corectă de răspuns: **4p.**
 - a. Două stele așezate pe cerul senin, scânteiau cu luciri minerale.;
 - b. Într-un colț al grădinii, de sub pătura de zăpadă, mijeia firul ierbii.;
 - c. Vulpea strănută, înveselită parcă de răgușeala dușmanului ei, se răsuci și dispăru în josul malului.;
 - d. Porni spre casă în văpaia lunii.
3. Aranjează enunțurile următoare în ordinea apariției lor în fragmentul dat. **4p.**
 - a. Pe urmă se simți ușor și dogorind și-i veni să rădă.;
 - b. Sta neclintită pe labele dinapoi și asculta.;
 - c. Un nor, ca o culme de negură, zăbovea peste livadă.;
 - d. Dinții îi luciră sub mustața blondă;
4. Precizează patru trăsături ale vulpii așa cum reies din textul dat. **4p.**
5. Prezintă, în aproximativ 30 - 50 cuvinte, stările sufletești prin care trece personajul. **4p.**

Partea a II-a (20 de puncte)

Se dă textul:

Vulpea roșie, *Vulpes vulpes* după denumirea științifică este cea mai mare specie a **subfamiliei vulpilor** care face parte, la rândul-i, din marea familie **Canide**, din care fac parte toate speciile sălbatice precum **lupii, șacalii, coioții, câinii sălbatici africani, dolii, câinii enoți, vulpile polare** precum și toate rasele de **câini domestici**. Greutatea vulpilor variază între 3 - 14 kg, în funcție de anotimp și de arealul în care trăiesc, vulpile din ținuturile nordice fiind mai mari de obicei decât cele care trăiesc în zonele temperate și calde. Botul vulpilor este mai lung și mai îngust decât al oricărui câine, această adaptare apărând în timp datorită obiceiului acestora de a vâna șoareci și șobolani. Deși a fost denumită **vulpea cea roșie**, blana acesteia apare într-o bogată varietate de nuanțe roșcate care variază de la roșu-portocaliu închis până la cafeniu deschis la unele **subspecii**. Pe abdomen, piept, gât, mandibulă precum și vârful cozii, blana vulpii este albă la culoare. În timpul toamnei și iernii blana vulpii își schimbă consistența devenind mult mai deasă, aceasta este perioada când **vânătorii de vulpi** intră în acțiune animați de valoarea comercială a unei astfel de blăni. Coada lungă și stufoasă conferă vulpii un avantaj deosebit al păstrării echibrului în timp ce aleargă după pradă printre copacii și tufișurile din păduri. Aceasta pentru că o vulpe poate să atingă și viteza de 50 km pe oră. De fapt, pe distanțe scurte de până la 200 de metri, o **vulpe** aleargă mai repede decât un **iepure de câmp!**

(Nicu Pârlog, *Vulpea – carnivorul viitorului*)

1. Indică alte patru specii sălbatice decât vulpea roșie din familia Canidelor. **4p.**
2. Precizează diferența dintre vulpea roșie din ținuturile nordice și vulpea roșie din zonele temperate și calde. **4p.**
3. Transcrie, pe foaia de concurs, litera căreia îi corespunde afirmația corectă, având ca reper informațiile din textul dat: **4p.**
 - a. În timpul primăverii și iernii blana vulpii își schimbă consistența devenind mult mai deasă.;
 - b. Deși a fost denumită vulpea cea roșie, blana acesteia apare într-o bogată varietate de nuanțe roșcate care variază de la roșu-portocaliu închis până la castaniu deschis.;
 - c. Botul vulpilor este mai lung și mai îngust decât al oricărui câine.;
 - d. Obiceiului acestora de a vâna iepuri de câmp și șobolani.
4. Explică, într-un enunț, rolul pe care îl are coada vulpii. **4p.**
5. Prezintă, în 30 - 40 de cuvinte, pericolul care o pândeste pe vulpea roșie. **4p.**

Partea a III-a (50 de puncte)

1. Precizează un element comun celor două texte. **5p.**
2. Prezintă, într-un enunț, care este planul lui Ene Lelea de a prinde vulpea. **5p.**
3. Identifică, în cel de-al doilea text, părțile corpului care sunt acoperite cu blană albă la vulpea roșie. **5p.**
4. Selectează, din oricare dintre textele date, cinci cuvinte care să aparțină câmpului lexical al naturii. **5p.**
5. Exprimă-ți opinia, într-un text de 10 - 15 rânduri, despre relația unui copil de vârsta ta cu animalul său preferat. **10p.**
6. Redactează, o compunere, de 20 - 25 de rânduri, în care prezinți o întâmplare în care ești vânător de vulpi sau protector al acestei specii. **10p.**

Notă

În cazul ultimilor doi itemi, la evaluarea răspunsurilor, se vor avea în vedere:

- | | |
|--|------------|
| Corectitudinea textului, succesiunea logică a ideilor | 2p. |
| Respectarea părților unei compuneri | 2p. |
| Proprietatea termenilor, bogăția și expresivitatea vocabularului | 2p. |
| Ortografia | 2p. |
| Punctuația | 2p. |

Timpul de lucru: 2 ore

Toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
pentru elevii din mediul rural
Etapa județeană
Clasa a VI-a, 28 februarie 2015
Barem de corectare și notare

Partea I (20 de puncte):

1. transcrierea corectă a celor două cuvinte/ structuri care se referă la spațiu (de ex.: *curtea gospodăriei, în poarta grădinii* etc.), respectiv a celor care se referă la timp (de ex.: *de cu seară, primăvara* etc.) - 4x1p. **4p.**
2. răspuns corect: **c.** **4p.**
3. răspuns corect: **c.; b.; a.; d.** - 4x1p. **4p.**
4. precizarea corectă a celor patru trăsături ale vulpii (de ex.: *coada roșcată; sprintenă; înveselită; miros fin, vigilență* etc.) - 4x1p. **4p.**
5. prezentarea nuanțată cu exemple din text - 4p./ prezentarea cu exemple din text - 2p./ prezentarea schematică - 1p. **4p.**
Exemplu de răspuns: *Personajul se bucură de liniștea serii și este fascinat de frumusețea naturii, este sigur pe el când apare vulpea și cheamă dulăul, se întristează că nu poate prinde vulpea și, la final, se lasă cuprins de o veselie neînțeleasă.*

Partea a II-a (20 de puncte):

1. indicarea corectă a celor patru specii (de ex.: *lupii, șacalii, coioții, câinii sălbatici africani, dolii* etc.) - 4x1p. **4p.**
2. precizarea corectă a diferenței (Vulpile din ținuturile nordice *sunt mai mari* de obicei decât cele care trăiesc în zonele temperate și calde) **4p.**
3. răspuns corect: **c.** **4p.**
4. explicarea clară, convingătoare - 4p./ explicație sumară - 2p./ răspuns ambiguu - 1p. **4p.**
Exemplu de răspuns: *Coada are un rol deosebit în păstrarea echilibrului în timpul alergării în pădure când vulpea poate întâlni numeroase obstacole, ceea ce reprezintă un avantaj ținând cont că ea poate atinge 50 km la oră.*
5. prezentarea clară și coerentă a răspunsului - 4p./ răspuns ambiguu - 1p. **4p.**
Exemplu de răspuns: *Vulpea roșie este în pericol toamna și iarna când se schimbă consistența blăunii, fiind vânată pentru valoarea comercială a blăunii.*

Partea a III-a (50 de puncte):

1. indicarea corectă a elementului comun identificat (de ex.: *vulpea*) **5p.**
2. prezentarea răspunsului corect (*Va sta la pândă noaptea următoare.*) **5p.**
3. răspuns corect: *abdomen, piept, gât, mandibulă și vârful cozii* - 5x1p. **5p.**
4. selectarea corectă a cuvintelor (de ex.: *lună, stele, copac, pădure, tufiș* etc.) - 5x1p. **5p.**
5. exprimarea nuanțată a opiniei despre relația unui copil cu animalul său preferat, utilizând un conținut adecvat cerinței - 10p.; exprimarea opiniei, utilizând un conținut adecvat cerinței - 7p.; încercare de exprimarea opiniei, utilizând un conținut adecvat cerinței - 5p; ezitare în rezolvarea sarcinii - 2p. **10p.**
6. redactarea unei compuneri narative originale, utilizând un conținut adecvat cerinței - 10p.; redactarea unei compuneri narative, utilizând un conținut adecvat cerinței - 7p.; redactarea unei compuneri narative banale, utilizând un conținut adecvat cerinței - 5p.; redactarea unei compuneri care respectă parțial cerința, narațiunea nu este modul principal de expunere - 2p. **10p.**

Notă

În cazul ultimilor doi itemi, la evaluarea răspunsurilor, se vor avea în vedere:

- Corectitudinea textului, succesiunea logică a ideilor: în totalitate/ parțial - 2p./1p. **2p.**
Respectarea părților unei compuneri: în totalitate/ parțial - 2p./1p. **2p.**
Proprietatea termenilor, bogăția și expresivitatea vocabularului - 2p./1p. **2p.**
Ortografia: 0-1 greșeli - 2p.; 2-3 greșeli - 1 p.; peste 3 greșeli - 0 puncte **2p.**
Punctuația: 0-1 greșeli - 2p.; 2-3 greșeli - 1 p.; peste 3 greșeli - 0 puncte **2p.**

Se acordă 10 puncte din oficiu.



**OLIMPIADA NAȚIONALĂ
UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
pentru elevii din mediul rural
Etapa județeană
Clasa a VII-a, 28 februarie 2015**

Partea I (20 de puncte):

Citește cu atenție textul următor, apoi rezolvă sarcinile de lucru:

Nu știi cine a inventat jocul căruia îi ziceam Vrăjitoaca și pe care l-am jucat ani de zile fără să ne săturăm, ba, prin clasa a VIII-a, îl mai jucam încă. Era o combinație de jocuri mai blânde: Hoții și gardiștii, Uliul și porumbeii, Gardiana zece-zece. La început era doar o vrăjitoacă, pe care o alegeam prin numărare. Era singura care purta mască și avea pe deasupra și un băț cojit în mână. Număra cu fața la perete și apoi se repezea prin șanțuri în căutarea victimelor. Puteai să ieși din șanț, dar nu aveai voie să te adăpostești în scările blocurilor sau să sari gardul în curtea morii. Vrăjitoaca ne vâna prin gropile urât mirositoare și, când reușea să-l atingă pe vreunul cu bățul, scotea un strigăt teribil. Victima trebuia să rămână paralizată. Vrăjitoaca îl târa de mână până la cuib, unde îi căra în cap un număr convenit de "castane" și, astfel botezat, cel prins devenea și el vrăjitoacă. Își lua o mască și urmărirea continua. Pe înserate, când deasupra turnurilor uriașe ale morii, pe cerul încă albastru, sticleau primele stele, rămânea de obicei un singur supraviețuitor, hăituit de o hoardă de vrăjitoace care scoteau urlete sinistre. Locatarii așteptau cu groază momentul ăsta, aruncau după noi de la balcon cu cartofi sau morcovi, femeile de serviciu ieșeau cu mătura, dar degeaba. Vrăjitoacele nu se potoleau până nu capturau și ultima victimă, un copilaș, care, văzând că se îngroașă gluma, se speria de-a binelea. Noaptea era înspăimântător să dai ochii cu o vrăjitoacă mascată, darămite cu un cârd întreg. Ultimul prins era cărat în scara cea mai apropiată, unde ceilalți se strâmbau la el și se prefăceau că vor să-l înghită, până veneau mamele indignate și ne luau acasă.

(Mircea Cărtărescu, *Mendebilul*)

1. Transcrie din text două cuvinte/structuri care se referă la spațiul întâmplărilor și două cuvinte/structuri care se referă la timpul întâmplărilor. **4p.**
2. Notează pe foaia de concurs litera în dreptul căreia se află varianta corectă de răspuns: **4p.**
 - a) Uliul și porumbeii era o combinație de jocuri mai blânde.
 - b) Aveai voie să te adăpostești în scările blocurilor.
 - c) Nu aveai voie să sari gardul în curtea morii.
 - d) Pe înserate rămâneau, de obicei, mai mulți supraviețuitori.
3. Aranjează enunțurile următoare în ordinea apariției lor în fragmentul dat. **4p.**
 - a) Vrăjitoacele nu se potoleau până nu capturau și ultima victimă.
 - b) Victima trebuia să rămână paralizată.
 - c) Noaptea era înspăimântător să dai ochii cu o vrăjitoacă mascată.
 - d) La început, era doar o vrăjitoacă.
4. Explică, în 25 - 30 de cuvinte, motivele atitudinii adulților față de copiii zgomotoși, așa cum acestea reies din textul dat. **4p.**
5. Prezintă, în 45 - 50 de cuvinte, în ce constă jocul Vrăjitoaca. **4p.**

Partea a II-a (20 de puncte):

Se dă textul:

Într-un fel, jocurile pot fi privite ca literatură interactivă, dar este destul de greu să transpui o poveste în esență liniară într-un mediu dinamic, unde jucătorul are nevoie măcar de iluzia puterii de decizie și de alegere. Dacă e să continuăm paralela cu o carte normală, la fel cum citim ceva și aflăm lucruri noi, la fel jucătorul navighează prin codul jocului (chiar dacă nu se lovește de el direct, ci de interfață) și schimbă lumea virtuală în care evoluează. Astfel, se poate spune că un titlu bun, pe partea narativă, depinde foarte mult de balanța între sentimentul de interacțiune cu rezultat neprevăzut și evenimente la care jucătorul se așteaptă pentru că le consideră normale tocmai pentru că se joacă.[...]Nu e obligatoriu ca un joc să aibă poveste, dar ea este necesară prin însăși felul în care funcționează creierul uman. Să zicem că te duci la meci pe stadion și, când revii acasă, te întrebă un amic cum a fost. Ce faci? Îți povestești ce ai văzut, ce îți amintești, descrii entuziasmul în cazul unui gol etc. Toată viața noastră e făcută din povești, astfel că și evenimentele dintr-un joc, chiar dacă aparent n-au nicio legătură, sunt combinate mental pentru a putea fi înțelese.

(Evoluția jocurilor, articol postat pe site-ul revistei **Computer Games**)

1. Transcrie, din primul enunț, fragmentul care indică nevoia unui jucător. **4p.**
2. Prezintă, în câte un enunț, o asemănare, respectiv o deosebire între o carte și un joc pe calculator. **4p.**
3. Transcrie pe foaia de concurs litera căreia îi corespunde afirmația corectă, având ca reper informațiile din textul dat. **4p.**
 - a) *Să transpui o poveste într-un mediu dinamic este ușor.*
 - b) *Jucătorul nu are nevoie de iluzia puterii de decizie.*
 - c) *Jucătorul nu poate schimba codul jocului.*
 - d) *Evenimentele dintr-un joc trebuie combinate mental pentru a putea fi înțelese.*
4. Explică, într-un enunț, semnificația afirmației: *Toată viața noastră e făcută din povești.* **4p.**
5. Prezintă unui amic, în 30 - 40 de cuvinte, un meci de pe stadion, valorificând și sugestiile oferite de text. **4p.**

Partea a III-a (50 de puncte):

1. Precizează o temă comună celor două texte. **5p.**
2. Transcrie, din cel de-al doilea text, un enunț despre legătura dintre poveste și joc. **5p.**
3. Prezintă, într-un enunț, o altă modalitate de petrecere a timpului liber decât cea la care se face referire în text. **5p.**
4. Menționează, într-un enunț, valoarea jocului pentru un copil de vârsta ta. **5p.**
5. Exprimă-ți opinia, într-un text de 10 - 15 rânduri, despre importanța respectării unor reguli în timpul unui joc. **10p.**
6. Redactează o compunere de 20 – 25 de rânduri, în care să prezinți o întâmplare (reală sau imaginară) petrecută în timpul unui joc. **10p.**

Notă

În cazul ultimilor doi itemi, la evaluarea răspunsurilor, se vor avea în vedere:

- | | |
|--|------------|
| Corectitudinea textului, succesiunea logică a ideilor | 2p. |
| Respectarea părților unei compuneri | 2p. |
| Proprietatea termenilor, bogăția și expresivitatea vocabularului | 2p. |
| Ortografia | 2p. |
| Punctuația | 2p. |

Timpul de lucru: 2 ore

Toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
pentru elevii din mediul rural
Etapa județeană
Clasa a VII-a, 28 februarie 2015
Barem de corectare și notare

Partea I (20 de puncte):

1. menționarea a două cuvinte/structuri din text care se referă la spațiu și a două cuvinte/structuri prin care se fixează timpul întâmplărilor (de ex.: *prin șanțuri, în scările blocurilor, pe înserate, noaptea* etc.) – 4x1p. **4p.**
2. răspuns corect: **c)** **4p.**
3. răspuns corect: **d), b), a), c)** – 4x1p. **4p.**
4. explicarea nuanțată și convingătoare, cu exemple relevante - 4p./ explicarea susținută de un exemplu relevant – 2p./ explicația sumară, fără exemple – 1p. **4p.**
5. prezentarea convingătoare a jocului, evidențiind toate etapele acestuia – 4p./ prezentarea schematică a jocului – 2p./ ezitare în rezolvarea sarcinii – 1p. **4p.**

Partea a II-a (20 de puncte):

1. transcrierea corectă a secvenței: *jucătorul are nevoie măcar de iluzia puterii de decizie și de alegere* **4p.**
2. - prezentarea clară a unei asemănări (de ex.: valorificarea secvenței – *la fel cum citim ceva și aflăm lucruri noi, la fel jucătorul navighează prin codul jocului*) – 2p./ prezentarea schematică a unei asemănări – 1p. **4p.**
- prezentarea clară a unei deosebiri (de ex.: valorificarea secvenței: *este destul de greu să transpui o poveste în esență liniară într-un mediu dinamic, unde jucătorul are nevoie măcar de iluzia puterii de decizie și de alegere*) – 2p./ prezentarea schematică a unei deosebiri – 1p.
3. răspuns corect : **d)** **4p.**
4. prezentarea nuanțată, clară a semnificației secvenței – 4p./ prezentarea schematică a semnificației secvenței – 2p./ ezitare în rezolvarea sarcinii – 1p. **4p.**
5. descrierea nuanțată și detaliată a meciului, valorificând informații din textul dat – 4p./ descrierea sumară a meciului, folosind informații din textul dat – 2p./ descrierea sumară a jocului, fără a valorifica textul dat – 1p. **4p.**

Partea a III-a (50 de puncte):

1. precizarea corectă a temei comune celor două texte (de ex.: *tema jocului*) **5p.**
2. transcrierea secvenței cerute (de ex. *Toată viața noastră e făcută din povești, astfel că și evenimentele dintr-un joc, chiar dacă aparent n-au nicio legătură, sunt combinate mental pentru a putea fi înțelese.*) **5p.**
3. precizarea unei alte modalități de de petrecere a timpului liber **5p.**
4. prezentarea convingătoare, expresivă, clară a valorii jocului pentru un copil - 5p./ prezentarea convingătoare, clară – 3p./ prezentarea schematică – 1p. **5p.**
5. exprimarea nuanțată a opiniei despre importanța respectării unor reguli în timpul unui joc, utilizând un conținut adecvat cerinței – 10p.; exprimarea schematică a opiniei, utilizând un conținut adecvat cerinței - 7p.; încercare de exprimarea opiniei, utilizând parțial un conținut adecvat cerinței – 5p; ezitare în rezolvarea sarcinii – 2p. **10p.**
6. redactarea unei compuneri narative originale, utilizând un conținut adecvat cerinței – 10p.; redactarea unei compuneri narative banale, utilizând un conținut adecvat cerinței – 7p.; redactarea unei compuneri narative banale cu omiterea unor etape ale narațiunii – 5p.; redactarea unei compuneri care respectă parțial cerința, narațiunea nu este modul principal de expunere – 2p. **10p.**

Notă

În cazul ultimilor doi itemi, la evaluarea răspunsurilor, se vor avea în vedere:

- Corectitudinea textului, succesiunea logică a ideilor: în totalitate/ parțial – 2p./1p. **2p.**
Respectarea părților unei compuneri: în totalitate/ parțial - 2p./1p. **2p.**
Proprietatea termenilor, bogăția și expresivitatea vocabularului - 2p./1p. **2p.**
Ortografia: 0-1 greșeli – 2p.; 2-3 greșeli – 1 p.; peste 3 greșeli – 0 puncte **2p.**
Punctuația: 0-1 greșeli – 2p.; 2-3 greșeli – 1 p.; peste 3 greșeli – 0 puncte **2p.**

Se acordă 10 puncte din oficiu.



OLIMPIADA NAȚIONALĂ
UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
pentru elevii din mediul rural
Etapa județeană
Clasa a VIII-a, 28 februarie 2015

Partea I (20 de puncte)

Citește cu atenție textul următor, apoi rezolvă sarcinile de lucru:

De pe acum plăcerea de a scrie egalează cu aceea pe care o am privind copacii pe dealuri. Astăzi după-masă, am fost cu soții G. și cu elevii dintr-a șasea și a șaptea pe câmp, la marginea satului, mai peste drum de casa mea, și întins pe un pântec de iarbă, cu bărbia sprijinită în mâini, i-am privit jucând oina. Traectoria sublimă a mingii în cerul albastru, joc cu soarele, fetițele alergând pe iarbă în picioarele goale, țipetele serioase. Și de jur împrejur fina dantelărie a dealurilor unele din altele, atât de ușoare încât un vânt le-ar fi luat pe sus ca pe panglici străvezii. Sub un măr, joc o partidă de șah cu Egon, băiatul fierarului, apoi trec drumul și culeg flori din Traoas, printre stejarii de sus până jos acoperiți cu frunze galbene. Cum nu le-a luat vântul? Mii de cadavre delicate de crengi, un cimitir aerian. Aplecându-mă după viorele îmi vine această idee că nicăieri nu se poate valsa mai bine ca într-o pădure de stejari la jumătatea lui aprilie [...].*

(Radu Petrescu, *Oceanul întors*)

*oină - joc sportiv, specific românesc

1. Transcrie, din textul dat, o metaforă și un epitet. **4p.**
2. Numește două mărci ale subiectivității, exemplificându-le cu secvențe din textul dat. **4p.**
3. Selectează o imagine artistică vizuală, motivând, în două enunțuri, alegerea făcută. **4p.**
4. Prezintă, în 8 – 10 rânduri, elemente ale cadrului natural surprinse în textul citat. **4p.**
5. Explică, în 5 – 7 rânduri, semnificația secvenței: *Aplecându-mă după viorele îmi vine această idee că nicăieri nu se poate valsa mai bine ca într-o pădure de stejari la jumătatea lui aprilie.* **4p.**

Partea II-a (20 de puncte)

Se dă textul:

N-am deschis ochii spre lume într-un mediu intelectual; după cele dintâi cărți care mă mișcaseră, trăiam într-un orizont de așteptare delicios și confuz, tânjeam spre ceva luminos [...] Practica arată că temeliile unei viitoare afirmări intelectuale se schițează încă din adolescență. Scriu, fiindcă de timpuriu simțeam nostalgia unei fraze dense; m-au atras întâi cuvintele, metaforele, asocierile expresive; literatura de idei [...] mă întregea și îmi revela* fețele văzute ori nevăzute ale omenescului. De două ori printre premianții concursurilor naționale organizate de către Societatea „Tinerimea Română” – acestea îmi dădeau aripi [...]. De ce aș fi ignorat misterul creației? Trăiam într-o imperioasă* aspirație de a recupera prin scris timpul imemorial* în care înaintașii mei – pe linie paternă și maternă deopotrivă – se aflaseră departe de lumea cărților. Arta e, în cele din urmă, adecvarea desăvârșită a mijloacelor de care dispune un creator la ceea ce el știe că poate realiza.*

(Constantin Ciopraga, *Caietele privitorului tăcut*)

* a tânji – a dori mult ceva

* a revela – a dezvălui, a destăinui

* imperioasă – care este neapărat necesar

* imemorial – străvechi



1. Precizează un motiv pentru care crezi că autorul a început să scrie. **4p.**
2. Transcrie patru cuvinte/sintagme care aparțin câmpului lexical al *creației literare*. **4p.**
3. Scrie, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia este menționată varianta care conține informația în concordanță cu textul dat. **4p.**
 - a. Autorul fragmentului consideră că *prin scris poate recupera timpul înaintașilor săi*.
 - b. Autorul fragmentului consideră că *prin scris poate călători prin orașe de cristal*.
 - c. Autorul fragmentului consideră că *prin scris poate fi aproape de lumea cărților*.
 - d. Autorul fragmentului consideră că *prin scris poate tânji către ceva luminos*.
4. Precizează rolul utilizării persoanei I în construirea mesajului din textul dat. **4p.**
5. Explică, în 5 – 7 rânduri, semnificația enunțului *N-am deschis ochii spre lume într-un mediu intelectual*. **4p.**

Partea a III-a (50 de puncte)

1. Identifică o idee comună celor două texte. **5p.**
2. Numește societatea care organiza concursuri naționale, la care autorul a obținut premii. **5p.**
3. Prezintă, în 5 – 7 rânduri, relația dintre autor și cărți, așa cum apare în al doilea text. **5p.**
4. Descrie, în 6 – 8 rânduri, bucuria unui elev care a câștigat un concurs de creație literară. **5p.**
5. Într-un text de 20 – 25 de rânduri, exprimă-ți opinia despre posibila dispariție a cărților tipărite. **10p.**
6. Scrie un dialog imaginar, de 10 – 14 replici, cu o carte care te-a influențat în devenirea ta, până acum. **10p.**

Notă

În cazul ultimilor doi itemi, la evaluarea răspunsurilor, se vor avea în vedere:

- | | |
|--|------------|
| Corectitudinea textului, succesiunea logică a ideilor | 2p. |
| Respectarea părților unei compuneri | 2p. |
| Proprietatea termenilor, bogăția și expresivitatea vocabularului | 2p. |
| Ortografia | 2p. |
| Punctuația | 2p. |

Timpul de lucru: 2 ore

Toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
pentru elevii din mediul rural
Etapa județeană
Clasa a VIII-a, 28 februarie 2015
Barem de corectare și notare

Partea I (20 de puncte):

1. transcrierea corectă a metaforei (de ex.: *dantelăria dealurilor*) și a epitetului (de ex.: *traectoria sublimă*) – 2x2p. **4p.**
2. - indicarea mărcilor subiectivității – 2x1p. **4p.**
- transcrierea exemplelor corecte – 2x1p.
Exemplu de răspuns: *joc – vb., pers. I/nr.sg.; casa mea – adj. pronominal, pers. I etc.*
3. - transcrierea corectă a imaginii artistice (de ex.: *fina dantelărie a dealurilor, stejarii de sus până jos acoperiți cu frunze galbene etc.*) – 1p. **4p.**
- motivarea convingătoare a alegerii secvenței – 3p./ ezitare în rezolvarea sarcinii – 1p.
4. prezentarea nuanțată, clară a cadrului natural cu exemple relevante (de ex.: *prezentare elementelor planului terestru și descrierea planului cosmic; privirea celui care descrie surprinde, alternativ, elemente ale planului apropiat și ale planului îndepărtat etc.*) – 4p./ prezentarea clară a cadrului natural cu exemple relevante – 2p./ prezentarea schematică – 1p. **4p.**
5. explicarea nuanțată, clară a semnificației secvenței (de ex.: *starea de euforie, încântare declanșată de redescoperirea farmecului naturii etc.*) – 4p./ explicarea schematică a semnificației secvenței – 2p./ ezitare în rezolvarea sarcinii – 1p. **4p.**

Partea a II-a (20 de puncte):

1. precizarea corectă a unui motivul (de ex.: *aspirație de a recupera prin scris timpul imemorial etc.*) **4p.**
2. transcrierea corectă a cuvintelor/ a sintagmelor (de ex.: *cuvintele, metaforele, asocierile expresive; literatura de idei etc.*) – 4x1p. **4p.**
3. răspuns corect: **a** **4p.**
4. prezentarea nuanțată, clară a rolului utilizării persoanei I (de ex.: *confesiune a autorului etc.*) – 4p./ prezentarea clară a rolului utilizării persoanei I – 2p./ prezentarea schematică – 1p. **4p.**
5. explicarea nuanțată, clară a semnificației secvenței (de ex.: *s-a născut într-o familie în care lectura/cartea nu era prezentă etc.*) – 4p./ explicarea schematică a semnificației secvenței – 2p./ ezitare în rezolvarea sarcinii – 1p. **4p.**

Partea a III-a (50 de puncte):

1. identificarea corectă a ideii comune (de ex.: *scrisul*) **5p.**
2. numirea societății organizatoare (*Societatea „Tinerimea Română”*.) **5p.**
3. prezentarea convingătoare, expresivă, clară a relației dintre autor și cărți – 5p./ prezentarea schematică a relației dintre autor și cărți – 3p./ ezitare în rezolvarea sarcinii – 1p. **5p.**
4. descrierea detaliată, nuanțată și convingătoare a bucuriei unui elev care a câștigat un concurs de creație literară – 4p./ descrierea detaliată a bucuriei elevului, fără a folosi un limbaj expresiv – 2p./ descrierea sumară – 1p. **5p.**
5. exprimarea nuanțată a opiniei despre posibila dispariție a cărților tipărite, utilizând un conținut adecvat cerinței – 10p.; exprimarea schematică a opiniei, utilizând un conținut adecvat cerinței – 7p.; încercare de exprimarea opiniei, utilizând parțial un conținut adecvat cerinței – 5p.; ezitare în rezolvarea sarcinii – 2p. **10p.**
6. Se va avea în vedere: **10p.**
 - respectarea trăsăturilor textului dialogat (mărci ale subiectivității, mărci ale oralității, structura textului, semnele de punctuație corespunzătoare etc.) – 2p.
 - prezentarea expresivă și nuanțată a conținutului de idei – 4p.; prezentarea schematică a conținutului de idei – 2p.; ezitare în rezolvarea sarcinii – 1p.
 - coerența textului dialogat – 2p.
 - viziunea originală asupra temei propuse – 2p.

Notă

În cazul ultimilor doi itemi, la evaluarea răspunsurilor, se vor avea în vedere:

- Corectitudinea textului, succesiunea logică a ideilor: în totalitate/ parțial – 2p./1p. **2p.**
Respectarea părților unei compuneri: în totalitate/ parțial - 2p./1p. **2p.**
Proprietatea termenilor, bogăția și expresivitatea vocabularului - 2p./1p. **2p.**
Ortografia: 0-1 greșeli – 2p.; 2-3 greșeli – 1 p.; peste 3 greșeli – 0 puncte **2p.**
Punctuația: 0-1 greșeli – 2p.; 2-3 greșeli – 1 p.; peste 3 greșeli – 0 puncte **2p.**

Se acordă 10 puncte din oficiu.